

شاد ترش کنیم...

طاهره کرمی شال
آموزگار دبستان

تجربه‌ی من

در روزهای اول سال تحصیلی متوجه شدم حضور دانش‌آموزان در کلاس مجازی شاد اندک است و آن‌ها این محیط را به اندازه‌ی کلاس حضوری جدی نمی‌گیرند. تلاش کردم با پرسش از خود دانش‌آموزان و والدین آن‌ها علت این حضور نیافتن را جویا شوم. نتیجه‌ی صحبت‌های من با دانش‌آموزان و والدین نشان داد برخی از مهم‌ترین دلیل‌های

مدرسه‌ی ابتدایی پسرانه‌ی شاهد «شهیدان سخنور» مدرسه‌ای دولتی است که در استان تهران، شهر تهران، قرار دارد و محسن رکابدار مدیر آن است. مدرسه ۳۵۰ دانش‌آموز دارد و ۱۲ کلاس درس. جمعیت تقریبی هر کلاس ۳۰ نفر است. طاهره کرمی شال آموزگار پایه‌ی پنجم است و در کلاسش ۳۲ دانش‌آموز دارد.

حضور نیافتن در کلاس مجازی به این شرح هستند:

الف) مشکلات دانش آموزان

۱. حوصله نداریم درس بخوانیم؛
۲. نمی دانیم بعضی از تکلیفها را چگونه باید انجام بدهیم؛
۳. پدر و مادر ما سر کارند و وقت ندارند به ما کمک کنند؛
۴. گوشی دست پدر و مادرمان است و ما در زمان مناسب به کلاس دسترسی نداریم.

ب) محدودیت های فنی

۱. نرم افزار شاد در اوایل سال تحصیلی بسیار کند عمل می کرد و مشکل داشت؛

۲. اینترنت قطع و وصل می شد؛

۳. نرم افزار در گرفتن یا فرستادن فیلمها یا

فایل های صوتی و تصویری کند عمل می کرد؛

۴. گوشی یا رایانه ی کیفی (لپ تاپ) یا رایانک (تبلت) دانش آموزان اشکال فنی داشت.

ج) محدودیت های خانوادگی

۱. برخی از والدین شاغل بودند؛

۲. برخی از دانش آموزان، بدون حضور والدین، نمی توانستند از لپ تاپ یا گوشی یا تبلت استفاده کنند؛

۳. بعضی از اعضای خانواده با بیماری کرونا درگیر بودند؛

۴. برخی از اولیا از کارکنان درمانی بودند و بیشتر اوقات فرزندان را نمی دیدند.

با جمع بندی موارد به این نتیجه رسیدیم که باید تا جای ممکن احساس تعلق دانش آموزان به کلاس درس را افزایش دهیم، به طوری که با وجود تمام موانع موجود، به صورت خودکار و با خواست و اراده ی خود، برای حضور در کلاس برخط و رسیدن به اهداف آموزشی تلاش کنند. بعد از امتحان کردن خیلی از راه حل ها، تصمیم گرفتیم در کلاس شاد هم مثل کلاس حضوری دانش آموزان را گروه بندی کنیم. گروه بندی دانش آموزان این مزیتها را دارد:

۱. یادگیری در آن ها عمیق می شود؛
۲. از حمایت های فردی همدیگر برخوردار می شوند؛
۳. متوجه می شوند چه موارد یا مسئله هایی را غلط یا ناقص آموخته اند؛
۴. به نقش ارزشیابی و نیاز به خودارزشیابی بیشتر پی می برند؛
۵. به مرحله ی خودسنجی پایدار می رسند.

اجرای طرح جدید و نظارت بر آن

دانش آموزان را به شش گروه پنج نفری تقسیم کردم. بعد از تشکیل این گروه ها و شرح وظیفه ی هر کدام، انجام

فعالیت هایی را از آن ها خواستم که در ادامه به نمونه هایی از آن ها اشاره می کنم:

هر کدام از افراد گروه آیاتی از درس جدید قرآن را روان خوانی و فایل صوتی خود را در گروه می فرستد؛ برای مثال اعضای گروه «یوسف» باید از آیه ی شماره ۱ تا ۵، گروه «محمد» از آیه ی ۶ تا ۹ و گروه «علی» قسمت مشخص شده ی خودش را بخواند. سپس سرگروه ها موظفاند تا ساعت مشخصی این فایل ها را از روی کتاب بررسی و نتیجه را برای معلم بازگو کنند. همین روند در شعرهای کتاب فارسی نیز اجرا می شود؛ به این ترتیب، هر کدام از دانش آموزان شعر جدید فارسی را حفظ و برای گروه خود می فرستد. سرگروه باید آن را بررسی کند و نتیجه را به معلم گزارش دهد. خود من هم بر تمام فعالیت های آن ها نظارت می کردم و به موقع در همان جا بازخوردهای مناسب می دادم.

انجام این فعالیتها باعث شده بود بچه ها با هم صمیمی شوند و در عین حال ارتباطی هدفمند در فضای مجازی داشته باشند. در اوایل تشکیل این گروه ها، اولیا پیام تشکر می فرستادند و می گفتند: «بچه ی ما خیلی فرق کرده است. تکلیفها را با علاقه انجام می دهد و می خواند. از تنهایی هم در آمده است.» خودم هم این تغییرات را در دانش آموزانم احساس می کردم.

گزیده ای از سند برنامه ی درسی ملی

سند برنامه ی درسی ملی، در بند سوم از اصول ناظر بر برنامه های درسی و تربیتی بر توجه به «نقش فعال، داوطلبانه و آگاهانه ی دانش آموز در فرایند یاددهی یادگیری و تربیت پذیری و نیز بر فراهم آوردن زمینه ی تقویت و توسعه ی روحیه ی پرسشگری، پژوهشگری، خلاقیت و کار آفرینی» تأکید می کند.